

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO

SLUŽBA ZA LOKALNO SAMOUPRAVO

Tržaška cesta 21, 1000 Ljubljana

T: 01 478 83 30

F: 01 478 83 31

E: gp.mju@gov.si

www.mju.gov.si

URAD VLADE RS ZA
KOMUNICIRANJE
Gp.ukom@gov.si

Številka: 010-373/2016/2

Datum: 17.11.2016

Zadeva: Predlagam vladi.si – odgovor 7796-265: Odvzem pooblastil redarjem

Zveza: vaš dop. Št. 092-265/2016/1

Spoštovani, posredujemo vam odgovor na zgoraj naveden predlog na portalu: predlagam.vladi.si. Menimo, da je zaradi razprave v spletnem forumu potrebno podati širše pojasnilo o sami zakonski ureditvi občinskega redarstva in pooblastilih, ki jih ima občinski redar.

V Republiki Sloveniji je bil s 1.1.2007 uveljavljen Zakon o občinskem redarstvu (Uradni list RS, št. 139/06, v nadaljevanju: ZORed). Pred sprejemom in uveljavitvijo tega zakona je področje dela občinskih redarstev urejal le Zakon o varnosti cestnega prometa ter podzakonski akti, občinski odloki in pravilniki. Zaradi potrebe po poenotenju normativne ureditve občinskih redarstev na področju celotne Slovenije je bil ZORed uvod v normativno ureditev. ZORed je tako prvič celovito uredil pristojnosti občine za ustanovitev in organizacijo ter določitev delovnega področja in nalog občinskega redarstva. ZORed je dal skupaj z Zakonom o varnosti cestnega prometa in Zakonom o varstvu javnega reda in miru pravno podlago za delo občinskih redarjev. ZORed je organizacijski predpis, ostala dva pa določata občinskim redarjem konkretna pooblastila. Sčasoma je prišlo do širitve nalog in pristojnosti občinskih redarstev z Zakonom o varstvu javnega reda in miru, Zakonom o pravilih v cestnem prometu, Zakonom o cestah, Zakonom o prekrških ter drugimi podzakonskimi pravnimi akti.

Z uveljavitvijo ZORed, torej normativno ureditvijo, so redarstva dobila natančno opredeljeno delovno področje, opredeljena so bila pooblastila, oblikovala se je organiziranost, kakor tudi prisilna sredstva, uredila so se razmerja med oblastmi in organi občine, opredelila se je vloga župana, predpisan je bil pritožbeni postopek, formaliziran izobraževalni proces in uzakonjena enotna uniforma. Delovno področje in naloge občinskega redarstva tako določa zakon ali na podlagi zakona izdan občinski predpis. V skladu z občinskim programom varnosti skrbi občinsko redarstvo za javno varnost in javni red na območju občine. Občinsko redarstvo je pristojno za:

- nadzor varnega in neoviranega cestnega prometa v naseljih;
- varovanje cest in okolja v naseljih in na občinskih cestah zunaj naselij;
- skrb za varnost na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah;
- varovanje javnega premoženja, naravne in kulturne dediščino;
- vzdrževanje javnega reda in miru.

ZORed ima tudi organizacijske določbe, tako mestna občina ustanovi mestno redarstvo, občina pa lahko ustanovi občinsko redarstvo, dve ali več občin lahko z odlokom ustanovijo medobčinsko redarstvo kot organ skupne občinske uprave. Če občina ne ustanovi občinskega

redarstva ali medobčinskega redarstva, določi z odlokom o organizaciji in delovnem področju občinske uprave, da naloge občinskega redarstva opravlja občinski redar ali občinska redarka.

Občinski redar ima po dosedanji ureditvi pri opravljanju nalog naslednja pooblastila:

– opozorilo: je pooblastilo, ki ga redar uporabi, ko fizično ali pravno osebo opozarja na okoliščine, ravnanja ali opustitev ravnanj, ki ogrožajo ali bi lahko ogrožale javni red, življenje, osebno varnost ali premoženje;

– ustna odredba: z ustno odredbo občinski redar daje obvezna navodila in prepovedi, odreja ukrepe in dejavnosti, od katerih je neposredno odvisno uspešno opravljanje nalog iz pristojnosti občinskega redarstva in jih mora kdo storiti ali opustiti zaradi zagotovitve teh nalog;

– ugotavljanje istovetnosti: občinski redar lahko ugotavlja istovetnost osebe, ki s svojim obnašanjem in ravnanjem na določenem kraju ali ob določenem času vzbuja sum, da bo ogrozila varnost ljudi ali premoženje, izvršuje ali je izvršila prekršek ali kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti;

– varnostni pregled osebe: pri opravljanju uradnih nalog lahko občinski redar, ko obstaja verjetnost napada ali samopoškodovanja s strani določene osebe, opravi varnostni pregled osebe;

– zaseg predmetov: v skladu z določili Zakona o nalogah in pooblastilih policije (ZNPPol) in podzakonskimi predpisi lahko občinski redar zaseže predmete, npr.: - acetilen oz. karbid idr. plinske zmesi za pokanje po Zakonu o varstvu javnega reda in miru (ZJRM-1), - neupravičeno uporabljeno parkirno karto za invalide po Zakonu o pravilih cestnega prometa (ZPrCP), neupravičeno uporabljeno dovolilnico po Odloku o ureditvi cestnega prometa, - po Zakonu o prekrških (ZP-1) pa lahko občinski redar zaradi zavarovanja izvršitve odločbe storilcu začasno vzame potno listino, vozniško dovoljenje, dokumente vozila, prevozne listine ali druge dokumente, ki spremljajo blago; zadržanje storilca prekrška in kaznivega dejanja ter uporaba fizične sile, sredstev za vklepanje in vezanje in uporaba plinskega razpršilca;

- zadržanje storilca prekrška in kaznivega dejanja: občinski redar sme na kraju dogodka zadržati storilca prekrška in osebo, zaloteno pri kaznivem dejanju, katerega storilec se preganja po uradni dolžnosti ali na predlog. Zadržati sme tudi osebo, ki noče pokazati dokumenta oziroma ni možno ugotoviti njene istovetnosti. Zadržanje sme trajati do prihoda policistov, vendar najdlje eno uro;

- uporaba fizične sile, sredstev za vklepanje in vezanje in plinskega razpršilca (prisilna sredstva): občinski redar sme uporabiti naslednja prisilna sredstva: fizično silo, plinski razpršilec, sredstva za vklepanje in vezanje. Fizično silo in plinski razpršilec sme občinski redar uporabiti samo v primeru, če drugače ne more od sebe ali koga drugega odvrniti istočasnega protipravnega napada. Sredstva za vklepanje in vezanje pa sme občinski redar uporabiti zoper osebo, ki jo sme zadržati v skladu z ZORed.

Ocenjujemo, da so pooblastila občinskih redarjev povsem primerna in v razmerju z njihovimi nalogami. V več kot desetih letih delovanja so se občinska redarstva pokazala kot učinkovita pri zagotavljanju varnosti v občini. Primerjava s policisti ni ustrezna, saj so naloge obeh organov zelo različne, kar še posebej velja za uporabo prisilnih sredstev. Zato so namigovanja na domnevno težnjo po krepitvi občinskih redarstev kot »represivnih« aparatov povsem neutemeljena.

S spoštovanjem,

Pripravil:
Mag. Jurij Mezek
sekretar

dr. Roman Lavtar
Vodja službe